

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
42

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-29-X

BRNO 2001

PŘEHLED VÝZKUMŮ 42 (2000)

- Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: infor@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz>
- Odpovědný redaktor: Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
- Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, Ph.D.,
PhDr. Lubomír Šebela, CSc., Mgr. Richard Zatloukal, Miroslav Lukáš,
Alice Del Maschio
- Na titulním listě:
1. Výřez jihovýchodní části historického jádra města Brna z plánu z roku 1754 (Archiv města Brna, Sbíрка map a plánů K11).
Uložení Portos//D:/scanner/PV 2000/PV/Pvtif.tif
 2. Dvě středověká aquamanile ve tvaru beránka a koníčka, pocházející z odpadních jímek, odkrytých roku 2000 při výzkumu severozápadní části tzv. „Velkého Špalíčku“ v Brně (Dominikánská 3, 5, 7). Foto Karel Šabata, Museum města Brna.
- Tisk: BEKROS
- Náklad: 350 ks

© 2001 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

DĚTKOVICE (okr. Prostějov)

„Sibiř“. LnK. Sídliště. Záchraný výzkum.

V létě roku 2000 byla zahájena výstavba čtyř domů v poloze Sibiř na západním okraji Dětkovic. Vedle objektů kultury lužických popelnicových polí, z laténského a středohradištního období, byly prozkoumány i dva objekty z mladšího stupně kultury s lineární keramikou.

Miroslav Šmíd, ÚAPP Brno

Resumé:

Dětkovice (Bez. Prostějov), „Sibiř“. LBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

DLUHONICE (okr. Přerov)

„Vrchní Újezd“. LnK. Sídliště. Povrchový průzkum. Uložení: Muzeum J. A. Komenského, Přerov.

Plynovodním výkopem byl dne 20. 9. 2000 narušen na severovýchodním okraji obce Dluhonice při polní cestě do Předmostí neolitický objekt, který obsahoval archeologický materiál typický pro kulturu LnK. Objekt se nacházel přímo naproti božím mukám z roku 1866 a jeho polohu lze vyznačit na ZM 1:10000, listu 25-13-12, od Z s.č. 135 mm a od J. s.č. 248 mm. Na hromadách vytěžené hlíny bylo získáno 14 kusů mazanice a 12 fragmentů keramiky pocházející z nádob vyrobených z nekvalitně vypáleného bahnitého materiálu. Keramika byla zdobena plastickou výzdobou. Dle získaného materiálu lze porušený objekt blíže zařadit do staršího stupně kultury LnK.

Zdeněk Schenk, FF MU Brno

Resumé:

Dluhonice (Bez. Přerov), „Vrchní Újezd“. LBK. Siedlung. Oberflächensammlung.

HNĚVOTÍN (okr. Olomouc)

„Nový trávník“. LnK. Sídliště. Záchraný výzkum.

V říjnu roku 2000 bylo výkopem optického kabelu na malé terénní vlně nad potokem Blata narušeno sídliště kultury lidu s lineární keramikou, kde bylo prozkoumáno 5 sídlištních objektů. Identifikace lokality v mapě ZM 1:10000, list 24-22-23, v souřadnicích Z s.č., J s.č. ([178,243], [183,246]) mm.

„Trať legií“. Neolit. Sídliště. Záchraný výzkum.

V říjnu 2000 prořal optický kabel sídlištní objekty datované do neolitu. Identifikace lokality v mapě MZ 1:10000, list 24-22-23, v souřadnicích Z s.č.: J s.č. – 260 mm:160 mm, 245 mm:149 mm.

Marek Kalábek, AC VM Olomouc

Resumé:

Hněvotín (Bez. Olomouc), „Nový trávník“. LBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

Hněvotín (Bez. Olomouc), „Trať legií“. Neolithikum. Siedlung. Rettungsgrabung.

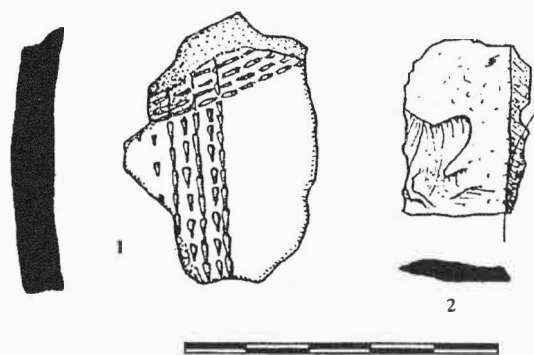
LHÁNICE (okr. Třebíč)

SZ okraj obce. VpK. Sídliště. Povrchový průzkum.

V rámci rekognoskace již známých lokalit a ojedinělých nálezů byl proveden povrchový sběr na polykulturní lokalitě u Lhánic. Místo sběru se nachází při SZ okraji obce na sprašovém JV svahu po obou stranách silnice do Mohelna. Nadmořská výška lokality je v rozmezí 322 - 328 m. Poloha v ZM 1:10 000, list 24-33-14, je v okolí bodu situovaného 145 mm od Z s. č. a 215 mm od J s. č. Lokalita je známa m.j. nálezy keramiky a kamenné industrie kultury s lineární keramikou a kultury zvoncovitých pohárů (Koštuřík - Kovárník - Měřinský - Oliva 1986, 210-212; archiv AÚ Brno, č. j. 592/59, 721/50, 593/59, 2315/55). Sběry na lokalitě prováděl F. Florián a V. Gross a archeologický materiál jimi získaný je uložen v ZMM Třebíč (Floriánova sbírka, př. č. 12/80) a MM Brno (Grossova sbírka).

Povrchový sběr, provedený autory zprávy na podzim roku 2000, přinesl dva keramické nálezy náležící kultuře s vypíchanou keramikou (obr. 6:1) a několik kusů neolitické štípané kamenné industrie zhotovené z rohovce typu Krumlovský les varianty I a II (úštěpy, čepele a dvě jádra) a srpovou čepel z rohovce typu Olomučany (obr. 6:2).

*Martin Kuča, Roman Čihák, Milan Vokáč
FF MU Brno*

**Obr. 6. Lhánice. Výběr materiálu.
Materialauswahl.**

Literatura:

Koštuřík, P. - Kovárník, J. - Měřinský, Z. - Oliva, M. 1986: Pravěk Třebíčska, Brno.

Resumé:

Lhánice (Bez. Třebíč), NW Gemeinderand.
StBK. Siedlung. Oberflächensammlung.

MAŠOVICE (okr. Znojmo)

Intravilán obce, areál ZD. LnK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Při výstavbě plynovodní přípojky v areálu ZD v Mašovicích byl realizován záchranný archeologický výzkum. Zjištěná lokalita se nachází u jižního okraje intravilánu obce, na návrší se sklonem k východu, které je z jižní a východní strany ohraničeno bezejmenným potokem. Nadmořská výška návrší je v rozmezí 365-370 m n.m. Podloží je zde tvořeno sytě žlutou až okrovou, mírně degradovanou, jílovitou spraší. Na liniovém výkopu o délce cca. 200 m se podařilo nalézt 4 narušené sídlištní objekty (kategorie jamka, jáma), které se dají dle sporadického keramického materiálu zařadit do mladšího stupně (II) kultury s lineární keramikou.

Zdeněk Čizmář, ÚAPP Brno

Resumé:

Mašovice (Bez. Znojmo), Intravillan der Gemeinde. LBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

MODŘICE (okr. Brno-venkov)

Ulice Prusinovského, parc. č. 2025/13. LnK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Záchranný výzkum proběhl při výkopech základů pro rodinný domek a příslušné inženýrské sítě. Omezil se však jen na dokumentaci vybraných profilů. Jde o součást několika záchrannými výzkumy zkoumaného naleziště na jihovýchodním okraji intravilánu Modřic.

Výkopy základů o hloubce 1 m prořaly obtížně podrobněji členitelnou „kulturní“ vrstvu obsahující horní části pravěkých jam. Tam, kde výkop zasáhl sprašové podloží, se podařilo rozlišit několik zahluubených objektů (č. 500 – 503). Ve svrchní vrstvě se nacházely střepy kultury s lineární keramikou vedle nálezů z mladší a pozdní doby bronzové, které dominovaly v sídlištních jamách. Horní části pěti z nich (č. 504 – 508) byly dokumentovány ve výkopu pro vodovod o hloubce do 2,1 m.

Rudolf Procházka, Archaia Brno

Prameny:

Procházka, R. 2000: Modřice – Za humny, rodinný dům. NZ Archaia, pracoviště Brno, č.j. 13/2000.

Resumé:

Modřice (Bez. Brno-venkov), Prusinovského Str. (Parzelle Nr. 2025/13). LBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

MOHELNO (okr. Třebíč)

„Za netřeskem“. MMK. Sídliště. Povrchový průzkum.

V trati „Za netřeskem“ na katastru Mohelna bylo objeveno nové sídliště lidu s MMK mladšího stupně (Státní mapa odvozená Hrotovice 1–2, 1:5000 kolem bodu 300 mm od Z s.č., 144 mm od J s.č.). Lokalita se nachází přesně 1200 m SSV kostela v obci severně ZD, na mírně vyvýšené poloze v nadmořské výšce 340-346 m n.m., zřejmě je z větší části zničená hospodářskými budovami ZD. Bylo nasbíráno 12 kusů značně omšelé keramiky náležející MMK mladšího stupně (podle bochánkovitého výčnělku) a 1 střep slovanský, tuhovaný s vlnicí. Spolu se střepy bylo získáno 6 kusů štípané kamenné industrie (2 z rohovce typu KL II, křišťál a 3 kusy opálu; nástrojem je pouze vrták).

*Martin Kuča, Jiří Šlajnsna, Petr Žákovský
FF MU Brno*

Resumé:

Mohelno (Bez. Třebíč), „Za netřeskem“. MBK. Siedlung. Terrainbegehung.

MOKRÁ-HORÁKOV (k. ú. Mokrý u Brna, okr. Brno-venkov)

Mokrý-lom IV, „Spálená seč“. MMK IIa₁. Sídliště. Záchranný výzkum. Uložení: AÚ AV ČR Brno.

V únoru roku 2000 byly při obchůzce lokality Mokrý – „Spálená seč“ objeveny skrývkami narušené sídlištní objekty kultury s moravskou malovanou keramikou. V březnu téhož roku pak proběhla prvotní dokumentace a ovzorkování sídlištních objektů. V dubnu bylo Archeologickým ústavem AV ČR Brno provedeno geofyzikální měření v zalesněném prostoru poblíž námi dokumentovaných objektů. Geofyzikální měření se realizovalo na ploše 100 x 50 m. Zjištěné anomálie byly ovzorkovány pedologickou tyčí. Výzkumem nebylo možné předpokládané objekty ověřit, protože se plocha díky keřovitému porostu stala neprostupnou. Z těchto důvodů se záchranný archeologický výzkum zaměřil na výše uvedené narušené objekty, jež byly zjištěny na hraně lomu (objekt 1/2000, 2/2000, 3/2000).

Ve stěně odbagrovaného prostoru se objekt 1/2000 zřetelně projevil hnědou barvou, u dna téměř černou. Již při začistění profilu se ukázalo, že výplň obsahuje velké fragmenty nádob a kamennou industrii. Na dně objektu se nacházela rozbitá keramická putna s rohatými uchy a v SZ části objektu